

Kako osloboditi uložena sredstva: Ograničenja u vezi sa smanjenjem osnovnog kapitala u Srbiji

Najnovije izmene u politici Registra privrednih subjekata RS praktično onemogućuju smanjenje osnovnog kapitala u jednočlanim društvima sa ograničenom odgovornošću.

Pravila o smanjenju osnovnog kapitala

Zakon o privrednim društvima Republike Srbije (ZPD) predviđa detaljna pravila o smanjenju osnovnog kapitala isključivo za akcionarska društva, koja se zatim shodno primenjuju i na društva sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.). Stoga se u skladu sa ovim zakonom osnovni kapital d.o.o. u Srbiji može smanjiti (i) povlačenjem i poništenjem udela u posedu članova društva ili (ii) poništenjem sopstvenih udela d.o.o.

Nadalje, u slučaju smanjenja osnovnog kapitala, d.o.o. je dužno da postupa u skladu sa pravilima o zaštiti poverilaca, što znači da je u obavezi da (i) poveriocima koji su poznati društvu, a čija pojedinačna potraživanja iznose najmanje 2 miliona dinara, uputi pisano obaveštenje o planiranom smanjenju osnovnog kapitala i (ii) objavljuje odluku o smanjenju kapitala na internet stranici Registra privrednih subjekata u neprekidnom trajanju od tri meseca. Tokom tog roka od tri meseca, neobezbeđeni poverioci d.o.o. čija su potraživanja nastala pre isteka roka od 30 dana od dana objave odluke o smanjenju osnovnog kapitala društva mogu (bez obzira na datum dospelosti njihovih potraživanja) tražiti od d.o.o. izmirenje ili obezbeđenje tih potraživanja. Ukoliko d.o.o. odbije taj zahtev, poverioci čija potraživanja nisu obezbeđena ni izmirena u odgovarajućem roku mogu tužbom protiv društva pred nadležnim sudom tražiti ustanovljavanje obezbeđenja svojih potraživanja, pod uslovom da dokažu da je izmirenje njihovih potraživanja ugroženo predmetnim smanjenjem osnovnog kapitala. U svakom slučaju, tužba bi efektivno blokirala smanjenje osnovnog kapitala.

Smanjenje osnovnog kapitala moguće je tek po isteku ovog roka od tri meseca i po ispunjenju svih zahteva u vezi sa zaštitom poverilaca.

Nova politika Registra privrednih subjekata

Prema najnovijoj praksi Registra privrednih subjekata, pravila o smanjenju osnovnog kapitala koja se odnose na akcionarska društva u praksi se više ne mogu shodno primeniti na društva sa ograničenom odgovornošću, zbog određenih dvosmislenosti u formulaciji zakona. To znači da jednočlano d.o.o. u Srbiji sada ne može da smanji osnovni kapital.

Kako bi objasnio svoju poziciju, Registar privrednih subjekata citira član 155. ZPD, koji predviđa da društvo može povući i poništiti samo čitav udeo člana društva, ali ne i deo udela, tako da u jednočlanom d.o.o. društvo ne može povući i poništiti udeo tog člana pošto bi to dovelo do sticanja sopstvenog udela od strane jedinog člana društva. To, pak, nije moguće pošto jednočlano društvo, u smislu člana 157. stav 6. ZPD, ne može sticati sopstveni udeo.

Ovaj (pogrešan) stav Registra privrednih subjekata potvrdilo je i Ministarstvo privrede u svojoj odluci po žalbi na ovu odluku Registra privrednih subjekata u junu 2014. godine. Ministarstvo u obrazloženju citira već dato obrazloženje iz odluke Registra privrednih subjekata, ne objašnjavajući zašto zauzima potpuno drugačiji stav od onog koji je zauzelo u svom mišljenju iz decembra 2013. godine (u kojem potvrđuje da je smanjenje osnovnog kapitala povlačenjem i poništenjem udela dozvoljeno).

Iako je pitanje da li će se Registar privrednih subjekata i Ministarstvo privrede vratiti na svoju prethodnu praksu u pogledu postupka smanjenja osnovnog kapitala u d.o.o., postoje određena zaobilazna rešenja koja bi d.o.o. omogućila da smanje svoj osnovni kapital bez ulaska u formalnu zakonsku proceduru. Ipak se očekuje da će Registar privrednih subjekata i Ministarstvo privrede zarad pravne sigurnosti promeniti svoje mišljenje i omogućiti sprovođenje ovog zakonski propisanog postupka u praksi. Do tada značajna investiciona sredstva ostaju zarobljena u društvima.

Registar privrednih subjekata RS nedavno je zauzeo stav da se pravila o smanjenju osnovnog kapitala ne mogu shodno primeniti na društva sa ograničenom odgovornošću, što je praktično onemogućilo smanjenje osnovnog kapitala u jednočlanim društvima sa ograničenom odgovornošću.

roadmap 15

schoenherr attorneys at law / www.schoenherr.eu

<http://roadmap2015.schoenherr.eu/getting-back-money-capital-decrease-restrictions-serbia/>

schoenherr

AUSTRIA
BULGARIA
CROATIA
CZECH REPUBLIC
EUROPEAN UNION
HUNGARY
MOLDOVA
POLAND
ROMANIA
SERBIA
SLOVAKIA
SLOVENIA
TURKEY
UKRAINE

Bojan Rajić

Attorney at Law, Serbia

T: +381 11 320 26 00

F: +381 11 320 26 10

b.rajic@schoenherr.rs

→ CV/Profile

schönherr

AUSTRIA
BULGARIA
CROATIA
CZECH REPUBLIC
EUROPEAN UNION
HUNGARY
MOLDOVA
POLAND
ROMANIA
SERBIA
SLOVAKIA
SLOVENIA
TURKEY
UKRAINE

Dušan Obradović

Associate, Serbia

T: +381 60 3202 600

F: +381 113202 610

d.obradovic@schoenherr.eu

→ CV/Profile